

חיפוש ללא צו – נתוני הדיווח החמישי על יישום תיקון מס' 15 לחוק סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969

מסמך זה נכתב לוועדה לביטחון לאומי בראשות חבר הכנסת צביקה פוגל. המסמך כולל ניתוח של נתוני הדיווח החמישי לוועדה לביטחון לאומי לפי סעיף 25(ד) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969, לקראת דיון שהוועדה תקיים.¹ הדיווח כולל נתונים על חיפוש ללא צו במסגרת הוראת השעה המאפשרת לשוטף לערוך חיפוש ללא צו מבית משפט באישור של קצין משטרה, לצורך איתור נשק או לצורך איתור מצלמות.² הניתוח משווה בין שתי תקופות:

- 1. השנה הראשונה להוראת השעה** (15 במאי 2023 עד 17 במאי 2024) - הנתונים על תקופה זו נבחנו לעומק במסמך קודם של מרכז המחקר והמידע של הכנסת. מסמך זה כלל מידע ונתונים מתוך דיווחים תקופתיים שנקבעו בחוק, ומידע נוסף שהתקבל מהמשטרה ומהפרקליטות לבקשת מרכז המחקר והמידע של הכנסת.
  - 2. תקופת הדיווח הנוכחי** (19 ביולי עד ה-4 בנובמבר 2024, 109 ימים) - הנתונים על תקופה זו מתבססים על הדיווח החמישי שנמסר לוועדה במסגרת חובת הדיווח שנקבעה בחוק.
- נציין, כי המשרד העביר לוועדה גם דיווח רביעי, הנוגע לתקופה שבין 7 במרץ 2024 ל-18 ביולי 2024. לא כללנו במסמך את נתוני הדיווח הרביעי, שכן מצאנו כמה אי התאמות ביניהם ובין הנתונים המפורטים שנמסרו לנו לצורך הכנת המסמך הקודם.

¹ הוועדה לביטחון לאומי, [דיון בדיווח השר לביטחון לאומי לפי סעיף 25\(ד\) לפקודת סדר הדין הפלילי \(מעצר וחיפוש\) \[נוסח חדש\], התשכ"ט-1969 - במסגרת מעקב אחר יישום חוק המאבק בכלי הנשק הבלתי חוקיים \(תיקון חקיקה והוראת שעה\), התשפ"ג-2023](#). הדיון יתקיים ב-14 בינואר 2025.

² הוראת השעה הרחיבה את סמכותו של שוטף לבצע חיפוש ללא צו מבית משפט – נקבעו שני מצבים (בנוסף על ארבעה מצבים שנכללו בחוק טרם הוראת השעה) שבהם קצין משטרה בדרגת רב-פקד ומעלה רשאי לאשר לשוטף להיכנס ולחפש בכל בית או מקום, ללא צו חיפוש: 1. התעורר חשד סביר זה מקרוב שיש בבית או במקום נשק או חלק מהותי בנשק העשוי לשמש ראייה לביצוע עבירה לפי סעיף 144 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, אם אי-ביצוע החיפוש באופן מיידי יסכל את מטרת החיפוש ולא ניתן לקבל צו חיפוש לנוכח הצורך לבצע את החיפוש באופן מיידי כדי למנוע את העלמת הראייה או הפגיעה בה (להלן: **איתור נשק**). 2. התעורר חשד סביר זה מקרוב שיש בבית או במקום תיעוד או מצלמה העשויים לשמש ראייה לביצוע פשע חמור או עבירה לפי סעיפים 144(א), (ב) או 340(ב) לחוק העונשין, תשל"ז-1977, אם אי-ביצוע החיפוש באופן מיידי יסכל את מטרת החיפוש ולא ניתן לקבל צו חיפוש לנוכח הצורך לבצע את החיפוש באופן מיידי כדי למנוע את העלמת הראייה או הפגיעה בה (להלן: **איתור מצלמות**). הוראת השעה נכנסה לתוקף ב-15 במאי 2023. לפירוט נוסף ראו מסמך קודם: נורית יכימוביץ-כהן, [חיפוש ללא צו – נתונים על יישום תיקון מס' 15 לפקודת סדר הדין הפלילי \(מעצר וחיפוש\) \[נוסח חדש\], התשכ"ט-1969 – עדכון](#), מרכז המחקר והמידע של הכנסת, 22 ביולי 2024.

להלן תוצג השוואה בין שתי התקופות במה שקשור להיקף השימוש בסמכות שהוקנתה לשוטרים במסגרת הוראת השעה: מספר האישורים שניתנו (מספר כולל ומספר ביחס ליחידת זמן); שיעור החיפושים שבהם נתפס נשק ושיעור החיפושים שבהם נתפסו מצלמות - מכלל החיפושים שאושרו למטרות אלו; כמו כן נבחן את סוגי הנשק שנתפסו ואת סוגי העבירות שנרשמו בתיקים שנפתחו בהקשר לחיפושים; יצוין כי במקרה שבו נפתחת חקירת משטרה בהקשר לחיפוש, אין הכרח שהחיפוש הוא זה שהוביל לחקירה או לתוצאות כמו כתב אישום או הרשעה.

טבלה 1: מספר האישורים לחיפוש ללא צו בית משפט בשתי התקופות³

תקופת דיווח	השנה הראשונה להוראת השעה	הדיווח הנוכחי
מספר האישורים לחיפוש ללא צו	142	48
מספר האישורים - ממוצע לשבוע	2.7	3.1

מהשוואה בין תקופות הדיווח נראה כי מספר החיפושים הממוצע לשבוע גדל בתקופת הדיווח הנוכחי, אך יש לזכור שמספר החיפושים ללא צו קטן בתחילת המלחמה (ומשום כך הקטין את מספר החיפושים הממוצע בשנה הראשונה להוראת השעה) ולאחר מכן הוא גדל.⁴ ייתכן שמידע נוסף על תאריכי החיפושים יוכל לשפוך אור על המגמות עם הזמן, ובפרט – להבין אם אכן היה גידול בתדירות החיפושים בתקופת הדיווח הנוכחי.

לפי דיווח המשרד לביטחון לאומי, 48 האישורים לחיפוש ללא צו כוללים:

- 25 אישורים לחיפוש נשק בלבד.
- 20 אישורים לחיפוש מצלמות בלבד.
- 3 אישורים לחיפוש של נשק ומצלמות יחד.

להלן יוצגו בטבלאות 2 ו-3 נתוני החיפושים שאושרו, החיפושים שבהם נתפס נשק ושיעור החיפושים שבהם נתפס נשק מכלל החיפושים שאושרו. נתונים אלו יוצגו בנפרד לחיפושי נשק ולחיפושי מצלמות.

³ דיווח חמישי לוועדה לביטחון לאומי לפי סעיף 25(ד) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969. נורית יכימוביץ-כהן, חיפוש ללא צו – נתונים על יישום תיקון מס' 15 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 – [עכּוּן](#), מרכז המחקר והמידע של הכנסת, 22 ביולי 2024.

⁴ שם.

טבלה 2: שיעורי תפיסת הנשק מכלל חיפושי הנשק בשתי התקופות⁵

תקופת דיווח	השנה הראשונה להוראת השעה	הדיווח הנוכחי
חיפושים שאושרו לצורך תפיסת נשק	77	28
חיפושים שבהם נתפס נשק	17	11
שיעור החיפושים שבהם נתפס נשק מתוך החיפושים שאושרו לצורך מציאת נשק	22%	39%

נראה כי בין שתי התקופות שיעור תפיסת הנשק גדל. יודגש כי בדיווח הנוכחי מדובר במספר לא גדול של מקרים, ולכן לכל מקרה יש השפעה ניכרת על החישוב. מבט על תקופה ארוכה יותר יוכל לסייע לבחון את המגמה.

טבלה 3: שיעורי תפיסת המצלמות מכלל חיפושי המצלמות בשתי התקופות⁶

תקופת דיווח	השנה הראשונה להוראת השעה	הדיווח הנוכחי
חיפושים שאושרו לצורך תפיסת מצלמות	81	23
חיפושים שבהם נתפסו מצלמות	56	14
שיעור החיפושים שבהם נתפסו מצלמות מתוך החיפושים שאושרו לצורך מציאת מצלמות	69%	61%

נראה כי בין שתי התקופות שיעור תפיסת המצלמות קטן במידת מה. גם במקרה זה יש להדגיש כי בדיווח הנוכחי מספר המקרים אינו גדול, וכי לכל מקרה יש השפעה ניכרת על החישוב. מבט על תקופה ארוכה יותר יוכל לסייע לבחון את המגמה.

מבט על סוגי העבירות

לפי דיווח המשרד לביטחון הפנים, 48 החיפושים אושרו בגין 15 סוגי עבירות, מרביתן עבירות נשק: גנבת נשק; החזקת נשק בלא רשות על פי דין; רכישת נשק, נשיאתו, או הובלתו בלא רשות על פי דין; החזקת חלק, אבזר או תחמושת שאינם חלק מהותי בנשק; "היורה מנשק חם שלא כדין באזור מגורים או במקום אחר שיש בירי בו..."; מכירת נשק או מסירתו ללא מורשה בזדון; תקיפה חבלנית; גרימת פיצוץ חומר נפץ; החזקת חלק מהותי בנשק.

⁵ דיווח חמישי לוועדה לביטחון לאומי לפי סעיף 25(ד) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969. נורית יכימוביץ-כהן, חיפוש ללא צו – נתונים על יישום תיקון מס' 15 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 – עדכון, מרכז המחקר והמידע של הכנסת, 22 ביולי 2024.

⁶ שם.

חלקן מהעבירות שנרשמו בתיקי החקירה בהקשר לחיפוש אינן עבירות נשק, או שהן עבירות שלא בהכרח נעשות באמצעות נשק חם, ובפרט: קשירת קשר לעשות פשע; הצתת רכב מנועי; השמדת ראיות ושוד.

כאמור, ב-11 חיפוש ללא צו נתפס נשק. להלן סוגי הנשק שנתפסו בחיפוש אלו:⁷

חמישה אקדחים
35 כדורים של 9 מ"מ
תחמושת מסוג 5.56 (לא צוינה כמות)
רובה M16 וגשר של הנשק
טיל לאו
לבנות חבלה (לא צוין כמה)

אופן העברת הנתונים על סוגי הנשק והכמויות שנתפסו אינו מאפשר לדעת כמה מהם נתפסו בכמה חיפוש. לדוגמה – האם בחיפוש אחד נמצאו חמישה אקדחים, או שמדובר בחמישה חיפוש שכל אחד מהם נתפס אקדח.

פניות לבית משפט בגין תפיסות אגב חיפוש:⁸

בהוראת השעה נקבע שכאשר נתפס חפץ שלא בגינו נערך החיפוש ללא צו, על המשטרה לפנות לבית המשפט כדי שיצווה מה ייעשה בחפץ.

בתקופת הדיווח הנוכחית (109 ימים) המשטרה פנתה לבית המשפט פעמיים בגין סמים וטלפונים ניידים. בתקופת הדיווח הקודמת דיווחי המשטרה לא אפשרו להבין בכמה מקרים המשטרה פנתה לבתי המשפט, אך מדובר היה בעשרה מקרים לכל הפחות. אין בדיווחים מידע נוסף בנושא.

⁷ דיווח חמישי לוועדה לביטחון לאומי לפי סעיף 25(ד) לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969. נורית יכימוביץ-כהן, חיפוש ללא צו – נתונים על יישום תיקון מס' 15 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], התשכ"ט-1969 – [עדכון](#), מרכז המחקר והמידע של הכנסת, 22 ביולי 2024.

⁸ שם.